

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VIII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*«Роль коледжів та професійних училищ
у здобутті вищої освіти»*

Збірник тез доповідей

Одеса
2021

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент

Заступник голови:

Лукіяник Олександр Григорович

в.о. директора Механіко-технологічного фахового коледжу ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Дец Надія Олександрівна

директор Навчального центру організації освітнього процесу ОНАХТ, к.т.н., доцент

Ланженко Любов Олександрівна

начальник Навчально-методичного відділу Навчального центру організації освітнього процесу ОНАХТ, к.т.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

директор Фахового коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ

Єпур Ольга Сергіївна

директор Фахового коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Іванова Лілія Вікторівна

директор Одеського технічного фахового коледжу ОНАХТ

Секретар оргкомітету:

Кириллова Тетяна Юріївна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Механіко-технологічного фахового коледжу ОНАХТ

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Організація освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання
2. Сучасні вимоги до оцінювання якості освіти
3. Інноваційні методики викладання в освітньому процесі
4. Кадрова політика фахових коледжів: шляхи удосконалення якості освіти
5. Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

- 5 **YouTube** – відео платформа.
- 6 **Telegram або Viber** – додаток – месенджер.
- 7 **Google meet (Zoom)** – он-лайн платформа для проведення відео занять.
- 8 **Skype** – програмне забезпечення.
- 9 **МІЙ КЛАС** - Електронна освітня платформа.
- 10 **PADLET** – мультимедійний ресурс.
- 11 **LEARNING APPS** – конструктор інтерактивних завдань.
- 12 **CLASSTIME** – онлайн - сервіс для навчання.

Отже, освіта в Україні, як і за кордоном. Перебуває на етапі змін і вдосконалення. Тому до сучасних викладачів вимоги відповідні. Сучасний науково-педагогічний працівник має бути творчим й активним, орієнтований у всьому новому і прогресивному. Навчальний процес має відбуватися як творчий процес, який переходить у мистецтво, визначатиметься новаторством, то всі учасники навчальної діяльності тільки виграють. Такі викладачі будуть затребувані у будь-якому закладі, а студенти у таких викладачів будуть мати міцні знання.

Коледжам слід створити умови і можливості для вдосконалення фахової майстерності, запроваджувати програми, спрямовані на вдосконалення професійних вмінь недостатньо кваліфікованих викладачів, а також сприяти формуванню атмосфери, в якій професійні вміння викладачів будуть належно оцінені та заохочувані як оточуючими, так і ними самими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Р.: Вол. обереги, 2011. № 2. С. 552.
- 2 Морозов М.Н., Герасимов А.В., Курдюмова М.Н. Системы совместной учебной деятельности на основе компьютерных сетей. Образовательные технологии и общество. Т. 12, 2009. № 1. С.310-323.
- 3 Редько В.В. Інтерактивні технології навчання. Рідна школа, 2011. № 8 – 9. С. 28 – 36.
- 4 Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. К.: Либідь, 2003. С. 560
- 5 <https://www.digitalacademy.in.ua>

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

**Н.О. Нічик, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ»**

Педагог – довірена особа суспільства, якій воно ввіряє найдорожче і найцінніше – дітей, свою надію, своє майбутнє. Доля дітей в руках педагога, в його золотому серці, він має бути джерелом радісного пізнавального і морального зростання своїх вихованців. Жодна інша професія не ставить таких вимог до людини. Люди цієї справи зобов'язані бути яскравими, неповторними особистостями, носіями загально людських цінностей, глибоких і різноманітних

знань, високої культури. Наша професія не зовсім звичайна. Ми зайняті готуванням нашого майбутнього, ми виховуємо тих, хто завтра перемінить нинішнє покоління. Ми працюємо із "живим матеріалом", псування якого прирівнюється майже до катастрофи. Діяльність педагога - це всякий раз вторгнення у внутрішній світ вічно мінливого, суперечливого, що зростає. Потрібно завжди пам'ятати про це, щоб не поранити, не зламати дитячі душі. Ніякими підручниками не можна замінити співдружність педагога з дітьми. Проблема збереження та зміцнення психологічного здоров'я педагога є особливо актуальною в умовах сьогодення, коли кількість стресогенних чинників у професійній діяльності педагога постійно зростає. Сформувані емоційну адекватність та поведінкову гнучкість, забезпечити механізми свідомої саморегуляції педагога, створити розвивальне середовище для відновлення його здоров'я - це ті першочергові завдання, на які варто звернути особливу увагу. Якщо педагог врівноважений та спокійний, має гарний настрій та вмє контролювати свої емоції та реакції за будь-яких умов, то це позитивно впливає також на студентів професія педагога ставить доволі високі вимоги щодо здоров'я фахівця, особливо психологічного. Педагогічна діяльність передбачає наявність у педагога витримки, кмітливості, швидкості реакції, емоційної врівноваженості, вміння володіти своїми почуттями тощо. Традиційно супутниками педагогічної діяльності є дратівливість, тривожність, надмірна схвильованість, почуття безнадійності, невпевненості, постійне переживання, почуття провини за щось невиконане, що позначається на психічному та психологічному здоров'ї фахівця.

Професійне здоров'я - це цілісний багатовимірний динамічний стан організму, що дає педагогу змогу максимально продуктивно реалізувати свій потенціал у педагогічній діяльності, протидіяти негативному впливу професійних чинників, пов'язаних з цією діяльністю (нерівномірність навантаження, високе нервово-емоційне напруження, можливість виникнення конфліктних ситуацій, нерегламентований графік роботи тощо). Професійне здоров'я педагога позначається на здоров'ї його студентів і на результатах усієї навчально-виховної роботи. Стан професійного здоров'я педагога впливає на студентів на всіх рівнях: емоційно-психологічному, біоенергетичному, інформаційному, виховному. Педагог із низькими показниками здоров'я не може забезпечити учневі необхідний рівень уваги, індивідуальний підхід, ситуацію успіху. Він не зможе займатися і вихованням культури здоров'я студентів, оскільки у цій роботі необхідний особистий приклад.

Стан здоров'я педагога позначається на результатах усієї навчально-виховної роботи, впливає на стабільність результатів праці, забезпечує високий рівень професіоналізму, визначає самоефективність його особистості. Крім того, від професійного здоров'я значною мірою залежить стан здоров'я студентів, їхнє соціально-психологічне благополуччя, «життєстійкість».

Професія педагога належить до професій підвищеного ризику за частотою виникнення невротичних і психосоматичних розладів. У педагогів спостерігається чи не найвищий рівень «накопичення» важких форм неврозів.

Серед педагогів поширені синдром «емоційного вигорання», емоційна нестійкість, дисгармонійність особистості. Деадаптуючими факторами є соціальна незахищеність, непрестижність педагогічної професії, труднощі професійної міжособистісної взаємодії в конфліктогенних ситуаціях, інформаційні перевантаження, багатофункціональність соціально відповідальної діяльності.

Чинниками ризику для професійного здоров'я є висока емоційна затратність і стресовність педагогічної діяльності. Поняття «професійне здоров'я педагога можна визначити як інтегральну характеристику функціонального стану організму, глобальний психічний стан особистості, для якого характерна динамічна гармонійність внутрішніх переживань і пов'язані з цим ефективність та успішність педагогічної діяльності, здатність протистояти негативним факторам, що супроводжують цю діяльність. Цілісність професійного здоров'я визначається взаємодією фізичного, психічного, соціального та духовного аспектів здоров'я.

Комплексний аналіз критеріїв кожної із складових здоров'я дав змогу виділити їх стосовно професійного здоров'я педагога. Педагог вважається здоровим, якщо у нього гармонійно розвиваються потенційні фізичні і творчі сили, що роблять його зрілим і компетентним фахівцем, працездатним і активним суб'єктом життя і професійної діяльності. Для таких педагогів характерні, насамперед: психічна рівновага, високий рівень адаптації, гармонійні стосунки з оточенням, цілеспрямованість, плановість і впорядкованість своїх дій, упевненість у собі, почуття професійного обов'язку, оптимізм, адекватна самооцінка, адекватний рівень домагань, конгруентність, креативність, критичність мислення, пріоритет духовних цінностей, автономність, внутрішня узгодженість.

Індивідуальне здоров'я педагога, як і будь-якої людини, складається з фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я.

Фізичне здоров'я відіграє важливу роль у професійній діяльності педагога. Щоб спрямувати студентів на фізичне виховання й самовиховання, дотримання ними здорового способу життя, педагог повинен бути сам фізично здоровим.

Психічне здоров'я - це стан душевного добробуту, який характеризується відсутністю хворобливих психічних явищ і забезпечує адекватну умовам довкілля регуляцію поведінки і діяльності.

Важливим для педагога є нормальний стан його психологічного здоров'я, який містить в собі невичерпні резерви творчої праці педагога. Важко переоцінити значення психологічного здоров'я для педагога, адже його професія належить до категорії соціономічних і вимагає постійного самовдосконалення, самореалізації в педагогічній діяльності, спілкування з великою кількістю людей: студентами, батьками, колегами тощо.

Відмінними ознаками морального здоров'я педагога слід визначити свідоме і відповідальне ставлення його до педагогічної праці, оволодіння скарбами культури, активного прийняття звичок, що формують здоровий спосіб життя.

Моральне здоров'я можна вважати вищою мірою людського здоров'я.

Духовне здоров'я максимально відображає рівень самореалізації особистості і характеризується такими якісними ознаками як альтруїзм, емпатія, відповідальність за долю світу. Це апогей морального здоров'я.

Соціальне здоров'я відображається через такі характеристики, як адекватне сприйняття соціальної реальності, інтерес до навколишнього світу, адаптація до фізичної та суспільної сфер, наслідування соціальних, моральних норм, наявність соціальних знань, умінь і навичок, відповідальність перед іншими, демократизм у поведінці. Ми всі - люди та характери наші різні, в кожного є свої особливості, тому і кажуть, що люди бувають різні та з усіма можна знайти спільну мову.

Педагога називають інженером людських душ, архітектором характеру, лікарем хвороб росту, тренером інтелекту і пам'яті... Цей список можна продовжити. І все це - чиста правда. Тільки, на відміну від інших професій, педагогу не дано відразу насолодитися плодами своєї праці. Педагогу потрібно працювати роками, щоб побачити предмет свого творіння, буває, минають десятиріччя і ледве – ледве починає позначатися те, що він замислив. Працівникам цієї сфери потрібно чи мало мужності та сил, щоб щоденно з посмішкою заходити у аудиторію поглядом усіх своїх неповторних вихованців і дарувати їм любов та мудрість. Нікого так часто не відвідує почуття незадоволення, як педагога, ні в якому ділі помилки і невдачі не ведуть до таких наслідків, зобов'язаний – перед суспільством, перед батьками – педагогічному правильно, тільки добре, кожна крихта людської краси – це його безсонні ночі, сивина, безповоротні хвилини його особистого щастя – так, праця педагога приносить більше користі суспільству, ніж педагогу.

ОСВІТНІ ПОСЛУГИ ЯК ТОВАР ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

**Г.В. Овсова, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ»**

Надаючи освітні послуги як товар суспільного споживача в нематеріальній формі, коледж працює одночасно на двох рівнях: на ринку освіти і ринку професійних кадрів. Товаром закладу фахової передвищої освіти можна вважати освітню програму.

Освітня програма як комплекс освітніх послуг, забезпечений кадровим і матеріальними ресурсами ФПО, продається фізичним особам (студентам) та юридичним особам-роботодавцям, яким необхідні фахівці певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Тому на ринку праці кваліфікаційні кадри - дипломовані випускники ФПО виступають як товар. Фактично ФПО пропонує обом своїм ринкам - ринку освіти і ринку праці один товар, а саме знання та вміння випускників і навички користуватись ними у повсякденній життєдіяльності. ФПО вступає зі студентами і роботодавцями в економічну угоду «гроші – товар».

IV. КАДРОВА ПОЛІТИКА ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ: ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Атестація педагогічних працівників – запорука успіху діяльності
закладу освіти

*Ф.А. Трішин, проректор з НП та НР, к.т.н., доцент,
Н.О. Дец, директор НЦООП, к.т.н., доцент,
Л.О. Ланженко, начальник НМВ НЦООП, к.т.н., доцент,
Л.Д. Риженко, методист вищої категорії НМЦЗЯВО, ОНАХТ.....* 83

Цифрові інструменти для ефективного управління навчальним
процесом

С.В.Волянська, викладач ВСП «ОТФК ОНАХТ»..... 85

Психічне здоров'я педагогів у сучасних умовах: від теорії до практики

*Н.О. Нічик, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ».....* 87

Освітні послуги як товар закладу фахової передвищої освіти

*Г.В. Овсова, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ».....* 90

Емоційний інтелект і можливості його розвитку

В.В. Ольховська, викладач вищої категорії, ВСП «МТФК ОНАХТ»..... 92

Психічне здоров'я педагогів у сучасних умовах: від теорії до практики

Н.І.Чорновол – викладач, ВСП «ОТФК ОНАХТ»..... 94

V. СУЧАСНА ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА: РЕАЛІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

Профорієнтаційна робота: актуальність в наш час

*А.А. Трубнікова, к.т.н., викладач вищої категорії,
О.А. Лубенець, завідувач технологічним відділенням, викладач першої
категорії, ВСП «МТФК ОНАХТ».....* 96

Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

*О.Я.Боцуляк, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
Н.Р.Бейлєкчі, викладач кваліфікаційної категорії «спеціаліст»,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ».....* 97

Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

*П.В.Кузнецова, викладач,
В.В.Касаджик, викладач, ВСП «ОТФК ОНАХТ».....* 100